

maalet om dets Overgang til 3die Behandling under Forhandling under Cet. — Da de første Forslag kun ere Formalitetsforslag, skal jeg bemærke, at jeg først vil lade afstemme over Forslagene til § 6, da de angaae Realiteten, dernæst over § 4, og derefter vil jeg gaae tilbage til den Orden, hvori Forslagene ere stillede. — Forhandlingen er aabnet. Det ærede Medlem for Sorø Amts Ake Valgkreds har Ordet.

Solstein: Jeg har tilladt mig til den foreliggende Lov at stille forskjellige Ændringsforslag, som jeg skal tillade mig at gjøre nærmere Rede for. Det kunde maaskee synes besynderligt, at disse Ændringsforslag ere fremkomne fra et Medlem, der ved Sagens tidligere Behandling aldeles ikke tog Ordet. Jeg skal da ligesom frem udtale, at jeg, saaledes som Sagen dengang forelaae, virkelig ikke var aldeles paa det Reue med mig selv om, hvorvidt Lovforslaget i den Form, som det havde faaet i Landsstinget, stod for mig som i enhver Henseende fuldkomment og heldigt, eller hvorvidt der kunde være Anledning til at søge indbragt nogen Forandring i det. Jeg har i den lange Tid, vi have haft liggende mellem denne Sags 1ste og 2den Behandling, haft rig Leilighed til at gjenemsee Alt, hvad det er fremkommet i Landsstinget ved Sagens forskjellige Behandlinger, 1ste, 2den og 3die Behandling. Sagen er, som det jo vil være det høie Thing bekjendt, meget udførligt og grundigt behandlet i Landsstinget; imidlertid har jeg dog, trods Alt, hvad der er fremført, og som har haft den Form til Resultat, hvori Loven nu foreligger, ikke kunnet komme til den Overbeviisning, at Loven i den Skikkelse, som den for Dieblikket har, i enhver Henseende svarer til det, som man maatte ansee for ønskelig. Det Spørgsmaal, som her først og fremmest ligger for, er jo: for hvem gives denne Lov? Er det en Lov, som gives for Pantelaanerne, eller er det en Lov, som gives for at beskytte den store fattige Mængde, der tyer til Pantelaanerne, og ved deres Virksomhed søge tvungne af Nøden mod at betale derfor i byre Domme at hjælpe sig frem, naar de ikke paa anden Maade kunne tilveiebringe det For-

nødne. Der er ingen Tvivl om, at det Sidste er Tilfældet. Lovens Bestemmelser bør altsaa kun gaae ud paa at træffe saadanne Foranstaltninger, der kunne forebygge Misligheder og Misligholdelse af Brugen af den Ret, som Pantelaanerne ifølge vore Forhold have faaet til at vinde altfor store Fordele ligeoverfor den trængende Fattige, der er nødt til at søge til dem, men naar jeg gaaer ud fra denne Synsmaade, saa kan jeg ikke komme til Erkjendelse af, at Loven i sin nuværende Form ubetinget er saa heldig, som den kunde være. Naar vi see tilbage til, hvorledes det har stillet sig med Udlaan af Penge i den Tid, da vi havde de strengere Bestemmelser for Nager osv., og hvorledes det nu stiller sig, efterat der i den Retning er kommet en større Frihed og en mere ubunden Bevægelighed, saa troer jeg, at Alle maae være enige om, at den, der nu er nødt til at reise Penge, meget mindre er udsat for Nagerens haarde Tryk end tilforn. Det er en naturlig Følge af Frihedens gavnlige Virksomhed, som ogsaa i denne Henseende har gjort sig gjældende; men jeg frygter meget for, at vi, naar vi aldeles gaae den Vej, som Loven i sin nuværende Skikkelse foreskriver, vel vilde opnaae at binde Pantelaanerne i mange Retninger, men at det store Vaand, der saaledes paalægges dem, i en ganske væsentlig Grad vil komme til at gaae ud over den Fattige og Trængende, som søger til Pantelaanerne. Det er en naturlig Selvfølge, at Folk, der drive en Virksomhed af denne Art, maae søge at holde sig skadeløse paa en eller anden Maade, naar de i altfor høi Grad føle sig trykkede ved Lovens Bestemmelser, og det er det, jeg troer her ubetinget vil gjøre sig gjældende. Det er denne almindelige Betragtning, hvorfra jeg er gaaet ud, og som har ført mig til at stille de foreliggende Ændringsforslag. — Det første af disse Ændringsforslaget under Nr. 1 til § 1, er, som de Herrer ville see, et reent Redaktionsforslag. Jeg har i den Henseende tilladt mig at conferere med min ærede Ven, som pleier at sidde her bagved (Falleisen), og hvis Redactioner oftere her have fundet eenstemmig Anerkjendelse. Jeg troer ogsaa, at det ærede Thing vil indrømme, at den Form, der her er foreslaaet, er tydeligere, klarere og langt heldigere